

gospodinjina plačana v gotovini

DOMOLJUB

ŠTÉ V. 29. V LJUBLJANI, DNE 22 JULIJA 1931 LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljuba«, naročnina, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

Bodimo previdni!

Letošnje leto je polno gospodarskih težav. Ne samo pri nas, ampak po vsem svetu je tako. Rado se zgodi, da se vse nesreče spravijo na en kup. Tako je tudi letos. Splošni revščini se je pridružila še suša, ki grozi uničiti naša polja. Pa še nekaj je, kar nam vsako leto, posebno pa letos uničuje težke milijone našega narodnega premoženja: to so številni požari, o katerih slišimo in beremo vedno bolj pogosto.

Pregovor pravi, da ogenj in voda dobro služita, pa hudo gospodarita. Gotovo je, da se vsem nesrečam tega ognjenega gospodarja ne moremo izogniti. Marsikdaj pa bi se moč tega elementa dala omejiti, če bi bili mi dovolj previdni.

Kateri pa so vzroki požarov po naši deželi?

Mnogokrat zaneti požar strela. Zoper to je težko kaj uspešnega ukreniti. Da bi vsako poslopje imelo strelvod, ni mogoče zahtevati. Tudi ni strelvod, posebno če je slabo napeljan, vedno gotova obramba pred strelo. Sicer pa so požari vsled strele navadno manjšega obsega, ker običajni nalliv prepreči razširjanje požara.

Veliko večja nesreča so požari, ki nastanejo vsled človeške nepazljivosti. In v tem oziru bi bilo treba več previdnosti.

Kolikokrat zažo otroci! Otrok je nezavestoden, ne ve, kaj dela in kakšne posledice utegne imeti njegovo dejanje. Ne pustite otrok, da bi se igrali z vžigalicami. Skrijte jih, da ne bodo mogli do njih. Ne puščajte svojih otrok brez nadzorstva. Koliko nesreč so že povzročili taki sami sebi prepuščeni otroci. Tudi pametna beseda in pouk že pri najmlajših zaleže.

Pa tudi odrasli so mnogokrat glede ognja nad vse lahkomišljeni. Gospodinja pobere iz peči navidezno mrtev pepel, ga dneve v lesen zaboj in postavi na kraj, kjer je polno gorljivih snovi. Morda bo tleči pepel šele drugi dan povzročil požar in otročniki bodo iskali »neznano zlobno roko«, ki je zažgala. Tudi moški niso nič boljši. Cigareta, pa tudi pipa sta upepelili že marsikatero domačijo.

Nedvomno povzročijo tudi hudobni ljudje veliko požarov. Eni iz maščevanja, drugi vsled svoje splošne pokvarjenosti, ker uživajo na tem, če bližnji trpi. Takih slučajev je vedno več in jih bo, kakor kaže

še več. Čim manj bo med nami vere in čuta za odgovornost pred vsevednim Bogom, tem več bo ljudi, ki bodo pripravljeni storiti vsak zločin, ako bodo videli, da jih roka pravice ne bo mogla doseči. Tu pa nosijo odgovornost vsi oni, ki skušajo na nešteto načinov omajati v ljudstvu temelj poštenosti: vero.

Kaj nam je torej storiti, da to zlo kar moč omejimo? Bodimo pri ravnanju z ognjem skrajno oprezní. Ako gradimo nove stavbe, upoštevajmo vse varnostne predpise. Tudi če stane par desetakov več. S tem preprečimo veliko nesreč. Isto je z ometanjem dimnikov. Če že ne maramo dimnikarja, ali pa če ga ni, pa sami osnažimo dimnik. Na kmetih je to lahko mogoče. Pazimo na pepel, ostanke cigaret, ogorke vžigalic. Majhna iskra velik plamen naredil!

Če kje nastane požar, predvsem ne smemo izgubiti glave. Kolikokrat se zgodi, da pri požaru vse teka se in tja, komandira, se preroka in modruje, pri tem pa zamude čas, ko bi ogenj lahko udušili, ali pa vsaj omejili.

Najžalostneje pa je, kar se marsikje dogaja, da se ob takih nesrečah nabere vse polno radovednežev, ki križem rok gledajo in zbijajo neslane šale, mesto da bi bližnjemu pomagali.

Pa še eno! Kmetje, gospodarji, zavarujte svoja poslopja. Dan za dnem čitamo. Ta in ta je pogorel. Škode ima 50 ali 100 tisoč — zavarovan pa je bil za en ali dva tisočaka. Res je težko odriniti vsako leto nekaj stotakov za zavarovalnino, a je potrebno. Marsikdo se je že kešal, ker tega ni storil. Kar takoj se oglasite pri poverjeniku naše Vzajemne zavarovalnice, ali pa pišite kar v Ljubljano, da boste svojo zavarovalnino času in razmeram potrebno uredili. Nima pravice do podpore sovaščanov tak gospodar, ki si sam pravočasno ne mara preskrbeti najizdatnejše podpore: zavarovalnine.

Z našo smetalo
moštovo esenco „Mostin“
ali lahko vsakdo s malimi stroški pripravi izvrstno obetovno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenice za 150 litrov Din 50.— po pošti Din 50.— Dobi se samo v drogeriji A. Kano sinova, Ljubljana in drogeriji Wolfrana nam. M. Kano, Maribor, Gosposka 22.

PO SVETU

Katoliška cerkev

S peklenkim strojem nad cerkev sv. Petra. Slavna Italija je doživela pretekli teden žalostno slavo: Neznanec je položil v cerkev sv. Petra v Rimu bombo in sicer v neko spovednico. Pri običajnem pregledu cerkve ob 7 zvečer jo je našel papežev orožnik, ter jo je na ukaz vatikanske oblasti nesel preko noči v vatikanske vrtove, kjer naj bi se vršila prihodnji dan preiskava. Toda ura peklenškega stroja je ta čas tekla naprej ter povzročila ob 1.45 eksplozijo. Radi ogromnega zračnega pritiska se je pobila cela vrsta šip na vatikanskih oknih, posebno na oknih slikarske zbirke; iz tega se lahko vidi, kako velikansko nesrečo bi bil povzročil peklenški stroj, če bi bil eksplozija na položenem mestu. Strokovnjaki menijo, da bi bil v tem slučaju najmanj poškodovan velik del katedrale sv. Petra, ako se ne bi bila zgodila še večja katastro. Jamstvo varnosti s katerim se baha fašizem ne drži torej brezpogojno. Tudi fašiste je atentat zelo vznemiril, zakaj niso redki, ki kažejo s prstom na — črne srajce.

s Razno. V Wellingtonu (Nova Zelandija) živi najstarejši katoliški škof na svetu 93-letni Frančišek M. Redwood. — Profesor jezikov v Nazareth Hall, St. Paul, Minn. (Amerika) ima v svoji zbirki sveto pismo, ki je spisano v Hindu jeziku na listih palmira drevesa in sešito skupaj. — Na misijonski postaji v Shaowu na Kitajskem je bil nedavno od komunistov ubit nemški katoliški misijonar Melhijor Gezer, iz reda salvatorijancev. — Zveza francoskih častnikarjev je na svoji seji 14. junija sestavila in odposlala italijanski vladi oster protest zaradi krivičnega postopanja s sv. stolico in katoličani v Italiji. — V Združenih državah je 145 katoliških semenišč, v katerih se je lansko leto učilo za duhovniško službo 17.616 dijakov. — 2000 dijakov obiskuje katoliško vseučilišče v ameriškem Chikagu. — Bivši nadporočnik avstrijske armade Fr. Lipa, ki se je udeležil tudi minule svetovne vojne, je svojo vojaško uniformo zamenjal z redovniško. Meseca junija je daroval novo mašo kot oče Theresius v samostanu karmelitov na Dunaju. — V Parizu nameravajo zgraditi krasno katedralo v spomin rešiteljice Francije sv. Device Orleanske. Cerkev bo stala poleg

kapele sv. Denisa, kjer je Devica Orleanska prvič molila dospevša v Pariz. Častno predsedništvo odbora za gradbo nove cerkve je prevzela soproga francoskega predsednika P. Doumerja. — 46.170 misijonarjev katoliške vere deluje po vsem svetu. — Za neke procesije v Vitoria na Španskem so udeleženci med drugim vzklikali: »Naj živi Kristus Kralj.« Zdej je policija osebe, ki so tako vzklikale obsodila vsako na 500 peset globe. (1 peset okrog 6 Din.)

Italija

s Zopet napadena miličnika. Tržaški listi poročajo, da sta bila napadena te dni na patrolji obmej. miličnika M. Viviani in J. Pastigli med Košano in Ribnico. Ko sta prišla na razpotje deželne ceste, je nekdo iz zasede oddal proti njima strel. Miličnik Viviani se je zgrudil in obležal v mlaki krvi. Njegov tovariš je napadalcem odgovoril s štirimi strelji. Da bi »lažje« obvladal položaj, je stekel na bližnji obronek ter od tam zopet oddal dva strela proti moški senci, ki je izginila v gozdu. Miličnik je nato hitel do prvih kmetijskih hiš, odkoder je poslal kmete v St. Peter, da bi obvestili o dogodku poveljstvo milične centurije. Kmalu nato so prispeli na mesto poveljnik centurije, policijski komisar in poveljnik karabinerjev. Istočasno so bila obveščena o dogodku oblastva v Postojni in z vso naglico so se odpeljali proti St. Petru poveljnik obmejne milice v družbi miličnih častnikov, poveljnik orožnikov in policijski komisar. Oblastva so uvedla takoj strogo preiskavo s pomočjo policijskih peov. Ranjenca so pozneje odpeljali z avtomobilom v tržaško bolnišnico. Zadet je bil v trebuh. Sodeč po obliki rane je bil strel oddan iz lovske puške.

s Dragoceni spomini... Italijanska ladja »Doria« je našla tri milje od otoka Visa sidro, na katerem je bilo pripetih nekoliko razbitih obročkov. Strokovnjaki so ugotovili, da to sidro pripada ladjam, ki so se borile za časa viške pomorske bitke leta 1866. Listi pišejo, da sidro najbrže pripada italijanski vojni ladji »Palestra« in admiralski ladji »Re d' Italia«, ki ju je potopil junaški avstrijski admiral Tegetthof.

s Čudna znamenja. Pariški časopis »Quotidien« poroča iz Parme, da je tam neki oficir posredoval pri spopadu med nekim vojakom italijanske vojske in nekim miličnikom ter pri tem z revolverjem miličnika ubil. Nato je prišel poveljnik miličnikov s 400 miličniki pred vojašnico in zahteval, da se mu izroči vojak in oficir. Poveljnik je to zahtevo odklonil. Zato je prišlo med obema strankama do boja, pri čemer so pokale tudi mitraljeze. Dogodek je vzbudil v Italiji veliko vznemirjenje.

Nemčija

s Težke dneve preživlja Nemčija. K tlom jo tlačijo posledice zadnje vojne, zlasti vojna odškodnina. Narodnjakarska prenapetost in boljševizem imata v Nemčiji kaj ugodna tla za setev in žetev. Brezposelnost se izraža v milijonih. Za gospodarski dvig rabi republika veliko posojilo, ki pa ga doslej ni mogla dobiti, zakaj Amerika in zlasti Francija Nemčiji preveč ne zapuata. Tema je Nemčija precej sama kriva, ker se je le preveč bratila z ruskimi sovjeti. In velik uspeh nemških fašistov (hitlerjevcev) pri zadnjih državnoborskih

volitvah na inozemske kapitalistične žepce tudi ni preveč blagodejno in priporočljivo vplival. Pretekli teden je počila struna: nemške banke so zaprle svoje prostore, ker so ljudje navlaili na denarne zavode in zahtevali takojšnje izplačilo svojih hranilnih vlog. Banke niso mogle izvršiti obveznosti. Nemška marka je izgubila kot plačilno sredstvo takorekoč čez noč vrednost in nemškega ljudstva sta se polastila strah in bojazen pred popolno izgubo premoženja. Na posredovanje Anglije, oziroma Amerike so prišli nemški ministri te dni v Pariz: francoski vladi, da se pogovore o pomoči Nemčiji in o pogojih, pod katerimi bi velesile pomagale Nemčiji če ne več vsaj »poločaja, kakor je bil pred krahom. Francija stavi gotove pogoje: Nemčija naj se pred vsem zaveže, da se vsaj 10 let ne bo oboroževala ali kako drugače rovarila proti Franciji. Če Nemčija to obljubi, bodo baje francoski kapitalisti odprli milijardne mošnjičke. Nemčija pa pravi, da so francoski predlogi preostri in da ponižujejo Nemčijo, ki hoče ostati kljub sedanjim teščočam — samostojna in neodvisna država. Rusko časopisje piše, da velesile ne ponujajo Nemčiji svoje pomoči iz ljubezni do nemškega naroda, ampak zato, da rešijo vsemočnost svetovnega kapitalizma, ki bi bil resno ogrožen ako bi Nemčija skrahirala.

Rumanija

s Ko se može kraljevske hčere. V rumunski Sinaji se vrše velike priprave za poroko princeze Ileana in Antona Habesburškega. Nevesta je dobila mnogo daril od svoje sestre, jugoslovanske kraljice Marije, med drugim lepo pohištvo, od Friderika Hohenzollerna, starejšega brata pokojnega kralja Ferdinanda, je dobila dvorec, ki se nahaja v Aachenbergu. Njen zaročnik je podaril nevesti dragocen prstan in polno drugega nakita.

Čehoslovaška

s Eviva Macaroni. (Živijo Makaroni.) V Pragi na Čehoslovaškem se je nedavno vršila — tako poroča »Ameriški Slovenec« — rokoborba med Italijanom Nizzola in Francozom Francoin. Domači ali Čehi so najbolj ploskali Francozu. Med gledalci je bil navzoč tudi tajnik italijanskega poslanstva v Pragi s svojim štabom. Ko je Nizzola v rokoborbi dobro nastopil, je eden izmed Italijanov zaklical: »Eviva Mussolini!« Takoj zatem je pa neki Čeh, sedeč blizu tajnika italijanskega poslanstva zaklical: »Eviva Macaroni!« To je tajnik tako razkačilo, da je vstal in prisolil Čehu krepko zaušnico, kar je povzročilo splošen nemir v dvorani. Tajnik italijanskega poslanstva je odšel tudi s krvavim nosom iz dvorane v zaščiti policije, še predno je bila rokoborba zaključena, in če bi ga bili Čehi do dobra pretepli.

Španija

s Ustavodajna skupščina se je sešla dne 14. julija v Madridu h prvi seji. Za predsednika so izvolili znanega učenjaka socialist, profesorja Basterio. Poslanci bodo prejimali mesečno tisoč peset, govorili bodo pa lahko samo po 30 minut. Komunisti delajo še tuintam po Španskem nemire, vendar drži vlada državne vajeti za enkrat še dovolj krepko v svojih rokah.

s Štiri največje republikanske stranke. V španski ustavodajni skupščini so se združile v en parlamentarni klub, ki bo štelo 180 poslancev, tako da so socialisti, ki imajo 120 poslancev, šele druga najmočnejša skupina skupščine. Združeni republikanci in socialisti bodo tvorili vladno večino, kateri bo stala nasproti močna opozicija. Mogoče pristopi k vladni večini še nekaj poslancev izmed 100, o katerih se sploh ne ve, kam pripadajo. Vseh poslancev ustavodajne skupščine je točno 474.

Rusija

s Usoda katoliške duhovštine. Valed lakote in mraza je preminul v Arhangelsku, tjakaj od boljševikov pregnani duhovnik Aleksejev. — Ob Bajkalskem jezeru umira 72-letni škof Malecki. V januarju so ga ruski komunisti pregnali k Bajkalu v Sibirijo, ko so mu prej pobrali za sibirski mraz življensko potrebni kozuh in vse toplo perilo. — Več kot 300 katoliških duhovnikov je zaprtih in strada v Jaroslavu, zelo mnogo pa je pregnanih tudi na zloglasne Solovecke otoke, odkoder ni upenja na vrnitev.

Amerika

s Razno. V Clevelandu so umrli: V. ljem Tofant, rojen v Krškem; Marija Troha iz Drage pri Kočevju; Jožef Zakrajšek z Griča, fara Velike Lašče; Frank Mramor, roj. v Selščku, fara Begunje pri Cerknici; Janez Šega iz Zlebiča pri Ribnici in Jožef Gornik iz Martinjaka pri Cerknici. — Dne 25. junija je nagloma preminul g. Anton Bratina, župnik slovenske fare sv. Petra v Steeltonu. — V Jolietu je preminula Marija Papež, roj. Perko, iz vasi Korinje, fara Krka na Dolenjskem. — V South Chicago je odšel na drugi svet Franc Levk (Link) rojen v vasi Poljane, fara Škocijan na Dolenjskem. — V Crested Butte Colo. je umrla Marija Kočevar iz Lipoveca pri Semiču na Dolenjskem. — Letos je v Združenih državah zahtevalo praznovanje 4. julija (proglasenje državne neodvisnosti) 354 slovenskih žrtev. Pri rabi umetalnega ognja je bilo ubitih osem, ranjenih 508, drugi so ta dan utonili, bili povoženi od avtomobilov ali so se ponesrečili v aeroplanih. — Vseučilški profesor je postal ameriški Slovenec g. Janez Bevc. — Fr. Cankar v Chicagu je zadavil 58 letno vdovo Katarino Albrecht. Cankar je pobegnil, a so ga že prijel. Cankar je doma nekje v logaški okolici, Albrechtova pa iz Trente pri Tolminu na Prvomorskem.

Drobne novice

219 tisoč brezposelnih je bilo v pretekli mesecu na Češkem; tamošnji kmetje pa tožijo o pomanjkanju delavcev.

12 milijonov čeških kron je zapustil mestu Ogrski Brod žid. trgovec Schweiger.

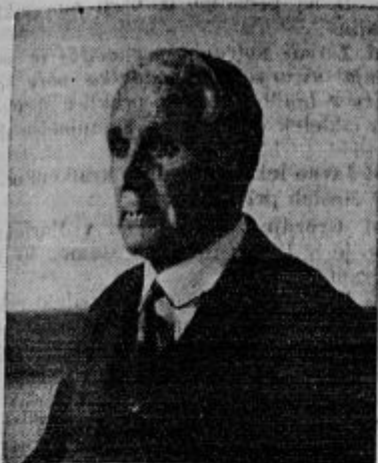
Mnogo tisoč rib je poginilo radi trutine v češki reki Moravi.

4659 milijonov dolarjev so vredne zlata zaloge Združenih držav ameriških.

Zgorela je električna centrala v rumunski Konstanci. Člane ravnateljstva so kot krivce zaprl.

Bomba je eksplodirala v vojašnici v Jekaterinskem v Rusiji. Šest častnikov ubitih, 10 težko ranjenih.

16.000 delniških družb je v Nemčiji

Beke Anton iz Smihela pri Novem mestu
vrši že nad 50 let vestno in živahno cer-
kovniške posle.

Majdica pere za svoje punčke.

Mala Majdica je svojim punčkam
dobra mamica. Ona skrbi za to,
da so vse njihove oblečke vedno
vzorno čiste. Enkrat na teden ima
veliko pranje. Seveda jemlje za
to samo Schichtov Radion. Ona
je že pri svoji mami videla, da
postane s Schichtovim Radionom
oprano perilo belo kot sneg in da
se pere hitro in lahko, kaiti

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

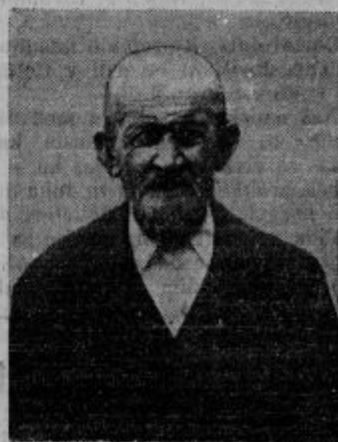

Nadškof dr. Jeglič na obisku pri dijakih, ki letujejo pod Sv. Joštom pri Smartnem
ob Dreti. Na težavno pot se je 81 letni, a še čili vladika podal jahaje na konju.

Glavni uradniki K. S. K. Jednote, ki se mude v
svoji stari domovini, so obiskali tudi našega
nadškota dr. Jegliča v Gornjem gradu. Od leve
na desno: č. g. J. Plevnik, duh. vodja, gl. pred-
sednik Opeka, g. nadškof, gl. podpr. Germ in
gl. tajnik Zalar

Dvojčici Adela in Barbara Zupanc z Jezerskega praznujeta letos 80 letnico rojstva.
Desiravno v pomanjkanju, sta še vedno živahni in zdravi. Obe sta vneti čitatelji
našega lista. Še na mnoga leta!

Franc Notar mežnari že 50 let v prijazni
cerkvi sv. Križa na Hribcu pri Šk. Loki.

KAJ JE NOVEGA

Uprava »Domoljuba«

Ljubljana.

Podpisani *Augustin Uršič*, posestnik, Skrljevo pri St. Rupertu, se najlepše zahvaljujem za poslano podporo 2000 Din.

7. junija t. l. mi je hiša, pogoreta in bil sem brez vsakih sredstev, da si dom pozidam na novo. Kot zvest naročnik »Domoljuba« sem istega plačal že koncem lanskega leta za tekoče.

Uprava »Domoljuba« mi je velikodušno danes izplačala veliko podporo dva tisoč Din. Ta njen čim list najbolj pripo-roča vsem slovenskim družinam in jaz samo želim, da bi ga res vsi naročili in pravočasno plačali.

St. Rupert pri Mokronogu, dne 12. julija 1931.

Uršič Augustin.

d 44-letnico duhovnega pastirovanja so obhajali 15. julija gg.: Cesenj Andrej, župnik Podgradom, Hladnik Janez, župnik v Št. Vidu pri Stični, Lesar Janez, župnik v Smartnem pod Šmarno goro, Hromec J. nez, vpok. župnik, sedaj v Stožicah pri Jezici, Oblak Janez, župnik na Bledu, Schiffrer Avgust, vpok. župnik, sedaj na Bregu pri Krenju, Zupanc Ignacij, župnik v Predosljih in Žužek Alojzij, misijonar iz družbe Jezusove. Od 14, ki so šli l. 1887 v duhovno pastirstvo jih živi še 8, od katerih sta samo 2 vpokojena.

d 71 let že ima g. Bele Anton, cerkovnik farne cerkve v Smihelu pri Novem mestu. Smihelčani pravijo, da je malo tako vestnih in nastančnih cerkvenikov. G. Beleta Bog živi še mnoga leta!

d 50 let že služi cerkvi g. Franc Notar, cerkovnik v cerkvi Sv. Križa na Hribcu pri Škofji Loki. Bog ga živi še mnogo let!

d Za predsednika osrednjega odbora Slov. plantaskega društva je bil te dni izvoljen — namesto odstopivšega dr. Tominka — dr. Pretnar. Profesor Janko Mlakar je dobil 126 glasov. Dr. Tominka je dal občni zbor naslov častnega predsednika.

d Za predsednika Vincencijeve družbe je bil na letnem občnem zborovanju, dne 19. julija soglasno izvoljen g. ravnatelj dr. Mirko Božič.

d Obrtni dom so preteklo nedeljo slovesno blagoslovili in otvorili v Celju. Je prvi te vrste v Sloveniji.

d Naš nadškof na obisku med dijaki. V dnevih, ko vse beži iz mesta, kar le more, ko so živa vsa obrežja, ko si išče vse solnce, zraka in zdravja za duha in telo v prosti naravi, so si tudi nekateri dijaki iz Št. Vida poiskali mirno zatišje za letni oddih. Naselili so se na visoki planoti (ca. 900 m) nad Smartnim ob Dreti pod Sv.

Priloga se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica
Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI puka 22, Beograd, Poincareova 2

Joštom. Sredi gozda, kjer je tudi sredi sedanje vročine zrak vedno svež, so si pridili svoje bivališče v gozdarskih kočah. Skromno, a vendar za to višino in daljino kar udobno je njih stanovanje. V zdravih in podjetnih fantih bi komaj spoznal dijaka. Saj ti je pri kravi spreten, kakor da je izprašan živinorejec, sredi grmovja suče sekuro, kakor da je drvar, v kuhinji s pravo strokovnjaško kretnjo pripravlja jedi. Ne duha ne sluha o plahem, nerodnem dijaku iz šolskih klopi. Se preden se je prav začelo, njih kolonijško življenje, jih je obiskal tam gori ljubljanski knezoškof dr. Rožman, ki jim je naklonil prostor na svojih posestvih. Še večje iznenadenje pa je doživela kolonija 13. t. m., ko je prijahal na obisk nadškof dr. Jeglič. Po drugo uro napornega jahanja ni oplašilo visokega dostojanstvenika, ves vesel je pohitel med svoje ljube šentviške dijake, s katerimi je preživel nekaj prav lepih ur. Ves se je pomladil med njimi, pregledal vse njihove naprave in se prav po očetovsko z njimi pogovoril. Bil je za dijake lep, nepozaben praznik.

d Vilharjev spomenik v Planini pri Rakeku odkrijejo 9. avgusta.

d 1000 Din je podarila Slovenska matica v Ljubljani Jurčičevemu bratu Antonu na Muljavi.

d Odposlanstvo ameriških Slovencev se je zglasilo oni dan tudi pri g. banu dr. Marušiču. Ta je izjavil, da je bila Kranjska slovenska katoliška Jednota v Ameriki prva, ki se je zavzela za ideale Jugoslavije.

d Obupna porečila o silni vročini in suši so prihajala pretekli teden iz vseh strani Jugoslavije. V Hercegovini bodo ob tobak in koruzo. Po vsem Primorju manjka pitne vode. V Dalmaciji bodo zopet stradali, če ne bo hitro dežja. Poleg vsega pa so na dnevnem redu večji in manjši požari.

d Razglas o sprejemu gojenk v kmetijsko-gospodinjstvo Šolo Kmetijske družbe v Ljubljani. S 1. oktobrom 1931 se otvori trideseti tečaj gospodinjstva šole, ki bo trajal 11 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Franciške. Zavod je v posebnem posloju poleg Marjanjšča na Poljanah v Ljubljani. Tista, ki bo sprejeta v zavod, plača mesečno za hrano, stanovanje, razsvetljavo, to je sploh za vse 450 Din. Vsaka gojenka naj vzame s seboj v tečaj potrebno obleko in perilo. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo: 1. dovršiti 16. leto; 2. predložiti zadnje šolsko spričevalo; 3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4. navesti kakšnega stanu so starši in kakšen je njih dosežani glavni poklic; 5. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da zanje plačajo vse stroške šolanja; 6. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. S temi podatki in potrebnimi prilogami opremljene, lastnorčno pisane, nekolokovane prošnje za sprejem naj se vpošljejo na Kmetijsko družbo v Ljubljani, vsaj do 31. julija 1931. Pri sprejemu deklet v gospodinjstvo šolo se bo oziralo po

možnosti na prosilke iz vseh slovenskih pokrajin.

d Zaradi notranje prenovitve in prečiščenja kirurškega oddelka obč. bolnišnice v Ljubljani se do preklica sprejema na ta oddelek omejuje na najnujnejše slučaje.

d Javno lekarno bodo v kratkem otvorili v Mostah pri Ljubljani.

d Grozdje že prodajajo v Mariboru. Prišlo je iz Italije in stane »samo« 40 Din kilogram.

d Radi pretiranih cen je sedelo v Mariboru na zatožni klopi 42 mesarjev. Od teh je bilo 32 obsojenih na manjše in večje zaporne in denarne kazni. Deset mesarjev je bilo oproščenih. Kaj pa v Ljubljani? Tu ni meso nič cenejše kot v Mariboru!

d Takile skvrti se pa že nekaj. Trideset skavtov Salezijanskega mladinskega doma s Kodeljevega pri Ljubljani se je odpeljalo na enomesečno taborenje v Grife pri Zalcu. Pred odhodom so bili vsi pri sv. maši in pristopili tudi vsi k sv. obhajilu.

d Razdejan Babilon. Med tem, ko so ogromne množice vernih faranov v dveh procesijah šle prosit, da se nas usmili dobrotljivi Bog in da zemlji blagodejnega dežja, ker sicer bodo vsi pridelki uničeni, so pa fantje neke vasi na Dolenjskem organizirali veselico. Kupili so okrog 100 l vina, par pujskov, dobili godca, odbrali primeren prostor v gozdu in so peli, pili, jedli in plesali in se dobro imeli. Dovoljenja za veselico seveda niti prosili niso. Menda so mislili da bodo na ta način naredili več dobička, ker bo šlo vse brez takse in trošarine. Pa so se pošteno uredali. Prišli so orožniki in vse lepo popisali in dali za protokol, potem so pa še finančni organi svoje storili, dobiček jih pa še čaka — fante namreč.

d Redna seja ljubljanske občinske uprave je bila dne 17. julija. Izmed važnejših sklepov naj omenimo: Hiša g. Luckmana, ki ovira promet in v Gradišču, se okupi za 1.200.000 Din. Mestna hranilnica bo dala 5 milijonov Din za zgradbo zaveščišča za onemogle. Upravni odbor mestne plinarne se dovoli 2 milijona Din za razširjenje plinskega omrežja. Za razširjenje vodovoda se odobri najetje 1.500.000 Din posojila. Sprejeta je bila nova pragmatika za mestne uslužbence in pa predlog g. Sušnika, da se vrši po Selenburgovi ulici samo tramvajski in avtomobilni promet, dočim se promet z vpregami, razen najnujnejših potreb, prepove.

d Klanje lastne živine in prodaja mesa te živine, je dovoljena. Upoštevati pa je sledeča zakonska določila: a) živino je treba klati v klanjci, ako jo dotični kraj ima. b) živina namenjena za klanje, mora biti pred in po klanju pregledana od določene mesoglednika, ki se mu mora izro-

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela „Union“.
Obrestovanje najugodnejše.
Posejila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvo i. t. d.

čiti živinski potni list. c) Vsako tako klanje se mora prijaviti občinskemu uradu radi morebitne trošarine in 1½ odstotnega prometnega davka.

d Ljubljanska reševalna postaja vrši čimdalje bolj obsežno reševalno delo za vso deželo. V prvi polovici tega leta je ljubljanska reševalna postaja izvršila 1009 voženj z avtomobilom in 546 voženj z vozom. Skupno torej 1555 voženj. Od teh je bilo posebnno mnogo voženj izven mesta v najoddaljenejših krajih Dravske banovine.

d Zrakoplov »Grof Zeppelin« je trčal v nedeljo 12. julija popoldne prav počasi preko Maribora.

d Železnica na Pohorje. Nemška tvrdka iz Monakovega Fühles in Schulze bo zgradila z denarjem zadruge »Pohorska vzpenjača« na Pohorje talno železnico. Železnica na električni pogon bo šla iz Pekar pri Mariboru preko Reiserjevega posestva v smeri proti Bolfenku na Pohorje. Imela bo dva osebna in dva tovorna voza. Vožnja bo trajala 20 minut in bo stala za osebo 25 Din. Železnica je proračunana na Din 5.250.000. Gradnja te važne in potrebne železnice je gotova stvar.

d Za pravoslavne cerkev v Mariboru so načrti gotovi. Z dodelitvijo sveta na krasnem mestu na Jugoslovanskem trgu ni bilo težav. Cerkev bo 36 m visoka in bo stala z notranjo opremo nad 4 milijone Din. — Za pravoslavne hiše božje se je našel povsod v Sloveniji takoj najlepši prostor, belorajski kraljevi pa že toliko čvati le vstopnice, je bilo dostojnega predstava za stolnico. Zakaj tako?

d Tudi v tujem prometu se pozna kriza. Ob jugoslovanskem Jadranu je letos tujski promet za 20 do 30 odstotkov manjši kot je bil lani. Letos je izostalo mnogo Nemcev in Poljakov, dočim se število avstrijskih poletnih gostov ni zmanjšalo.

d Vpliv vročine na uradne ure. V vseh ministrstvih so se spremenile uradne ure zaradi prevelike vročine. Uradne ure so od pol 8 do pol 12 dopoldne in od 4 do 6 popoldne.

d 25.000 vagonov pšenice bomo vzlic težkim razmeram lahko takoj izvozili.

d Kupne cene za pšenico. Minister trgovine in industrije je odredil, da bo Privilegirana izvozna družba plačevala zadrugam in izvoznikom 5 Din za 100 kg — mesto dosedanjih 3 Din — in to na račun njih magacinskih stroškov in zaslужka. Z ozirom na to bodo torej zadruge in trgovci plačevali za pšenico po 5 Din manj kakor bodo oni dobili zanjo pri Privilegirani izvozni družbi.

d Za primerne cene. Ker se je v zadnjem času razpasla navada, da se cene v našem Primorju brezvestno navijajo, je ban

Stoj in čitaj!

iz netrežnosti — torej popolnoma zaslejen — Vam dam, v kolikor Vas zanima, podrobne informacije glede naših starih stvari. Kje morete dobiti stalne komade ali celo za plemenita dela, kje se morete zaslonj naučiti dobrih rokodelskih obrti, ali če se želite baviti s profano nekoga zelo dobro idejega predmeta proti primerzemu mesečnemu pavšalu, oziroma, ako eventualno prevzete v skrajnih zastopstvo neke vaške ugledne tvrdke. Pišite mi in la priložite spazko za odgovor. Oskar Lustig, ravnatelj, Osliek, Krahmlna ul.

Električno inštalacijo

si naročite, če hočete biti res zadovoljni, pri elektrotehničnem podjetju

Jože Markez, Jesenice

Primorske banovine odredil, da morajo vse podrejene oblasti najstrožje paziti na to, da se cene vsem življenjskim potrebščinam drže zakonitih mej ter da zaslupek prodajalcev ne bo znašal nikakor več kakor po zakonu že dovoljenih 25%. Posebni organi bodo pregledovali cene po trgih, hotelih, restavracijah, gostilnah in prodajalnah; vsi prestopki se bodo najstrožje kaznovali. — Tako odredba ne samo na papirju napisana, temveč tudi dejansko izvršena, bi bila tudi pri nas že davno na mestu.

d Izvoz jajc iz Slovenije je v zadnjih letih zelo nazadovnil in to predvsem zaradi slabe kakovosti. Svetovni trg ne zahteva samo svežih jajc, ampak hoče velika jajca, ki tehtajo najmanj po 58 gr, medtem ko pri nas tehtajo 50 gr, mnogokrat še manj. S takim blagom seveda ne moremo konkurirati na svetovnem trgu.

d Za pol dinarja pri kg se je podražil kruh v Dubrovniku. Tamošnji peki izvršujejo svoj obrt samo podnevi in je zato sveže pečeni kruh samo v popoldnevih na razpolago.

d Vino po dinarju liter. V Šibeniku in okolici je okrog 40.000 hl neprodanega vina. Ker je izvoz vina povsem prenehal, so te dni cene vina silno padle. V vinskih kletah se dobe najboljša vina po 3 do 4 dinarje za liter. Te dni se je v neki točilnici prodajalo vino po dinarju liter. Kot v rasmeu temu se po nekaterih šibeniških gostilnah prodaja vino še vedno po 10 do 12 Din za liter. Kaj ni tam okrog Šibenika nobene oblasti, ki bi napravila v tem pogledu red?

d Bojevnik iz svetovne vojne! Kakor smo že objavili, se vrši 15. avgusta t. l. naše vsakoletno obiljno zborovanje na Brezjah. Tam se bomo zbrali, da poživimo stare spomine in da razmišljamo o nadaljnjem razvoju organizacije, katero bo treba prilagoditi novim in vsem ustrezajočim pravilom, ki so bila ravnokar odobrena. Posebno pazite na to, tovariši, da pošljete iz vsake naše vasi moše, ki so dobri organizatorji in ki bodo tvorili temelj naši organizaciji v krajih, kjer je še ni. Poagitirajte od moža do moža, vsak bivši vojak iz svetovne vojne mora ta dan na Brezje! Spored bomo še pravočasno objavili, kakor tudi sporočili glede polovične vožnje. Tovariši, na delo in na svidenje na Brezjah 15. avgusta. — *Zveza bojevnikov, Ljubljana.*

d Tri hiše so pogorele v noči od 15. na 16. julija v Bukovici pri Babnem polju.

d Celo gospodarsko poslopje je pogorelo posestniku Andreju Križmanu v Mlaki pri Komendi.

d 12 hektarov Auerspergovega gozda je upepelil požar v Bärwaldu pri Kočevju.

d Strela je udarila v gospodarsko poslopje posetnika Sirka. Pogorelo je do tal. Sirk je bil zavarovan za 1000 Din...

d Požar in zopet požar. Pretekli teden je izbruhnil v Sarajevu v ulici Alekse Santiča ogenj, ki se je radi silne vročine zelo hitro razširil na celo vrsto poslopj. V kratkem času je zajel plamen 7 hiš, od katerih jih je 5 pogorelo do tal. Na lice mesta so takoj prihitali gasilci, katerim se je po napornem delu posrečilo, da so požar omejili. Škoda je ogromna in je še ni mogoče natančno oceniti.

d Kovačnica z vsem orodjem je pogorela najemniku Verbiču, blizu posestva bivšega župana občine Konj, Marka Dvor-

Beli zobje

olepšajo vsak obraz. Cesto že zadostuje samo enkrat. Čiščenje s prijetno osvežujočo Chlorodont-pasto, da se doseže lep sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo za 8 Din. Velika tuba 13 Din. Dobiva se povsod.

šaka. Ogenj je uničil tudi okrog 50 hektarjev mladega, po večini borovega in hrastovega lesa.

d Osem požarov je bilo v desetih dneh na področju mesta Karlovca. Sumijo zlobno roko.

d Zopet je izbruhnil ogenj v Sarajevu. Šest hišic je zgorelo in deset družin je brez strehe.

d Teško se je ponesrečil s avtomobilom bogoslovec g. Janko Pirnat iz Domžal. Vračal se je z nove maše v avtu nekega domačina. Na ostrem ovinku pri Gomilskem se je avto prevrnil. Dočim se drugim potnikom ni zgodilo ničesar, je g. Pirnat obležal s počeno lobanjo. Leži v bolnici v Celju. Njegovo stanje je brezupno.

d Zadela je z glavo ob dno jezera. Na subotškem kopalšču se je v nedeljo popoldne kopala znana umetnica na klavirju Gabrijela Revay. Skočila je v preplitvo vodo in zadela z glavo ob dno jezera s tako silo, da se je oneavestila. K sreči so drugi kopalci takoj zapazili nesrečo in jo rešili iz vode. Prenešli so jo v bolnišnico. Njeno stanje je zelo nevarno, ker je vse telo vsled poškodb na vratu čisto otrplo.

d Smrtno se je ponesrečil na Grintovcu zlatarski pomočnik Mihael Weber iz Novega Sada, zaposlen v Ljubljani. Je padel v 40 m globok prepad.

d Pri kopanju v Muri sta utonila 17 let star Franc Zorec iz Križevcev pri Ljutomeru ter 31 letni posestnik Anton Belšak iz Godemarceva. Vsi poskušati rešitve pa so ostali brez uspeha.

d Pod voz je prišla in obležala na cesti pri Slovenji vasi na Dravskem polju z razbito lobanjo 60 letna posestnica Jera Skaza.

d Iz četrtega nadstropja je padel pri neki novi stavbi v Zagrebu delavec Mirko Mrzljak. Bil je seveda takoj mrtev.

d Solničarica je smrtne zadela delavca Štamparja v Babinjih pri Ljutomeru.

d Neznano utopljenko, 60—70 let staro, so potegnili iz Voglajne pri Celju.

d Pri kopanju je utonil v Dravi nad Mariborom 20 letni Josip Šušter, ki je dovršil sredno tehnično šolo v Ljubljani.

d Smrt v vodi. Ko se je kopal, je utonil v Savi pri Zidanem mostu nemški državljani Ferdinand Vossebein iz Bochuma.

d V Trilžu je umrla ga. Marija Potokar, 82 letna mati župnika J. Potokarja. — V Ljubljani je umrla ga. Marjeta Videnič. — V Gradcu je na posledicah težke operacije umrl g. Anton Vivot, gostilničar v Mežici.

d Umrla je na Brdu, obč. Zgornja Šiška, po dolgi mučni bolezni Ivana Accetto, p. d. Justova mati. Maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi na Viču, N. v m. p.!

d List za listom pada. V Podpečih pri Dobropoljah je umrl 80 letni Anton Erčulj, zvest naročnik krščanskih listov. — Na Selu pri Mirni je preminul posestnik Jože Katerle. — V celjski bolnišnici je po kratki in mučni bolezni 12. julija umrl dolgoletni župnik iz Kolobja g. Josip Kostanjevec. — V Topolščici pri Soštanju je odšla na drugi

Pogled na pogorišče vasi Nadlesk pri Starem trgu, ki je v nedeljo zvečer postala žrtev strašnega požara. Več poročamo na drugem mestu.

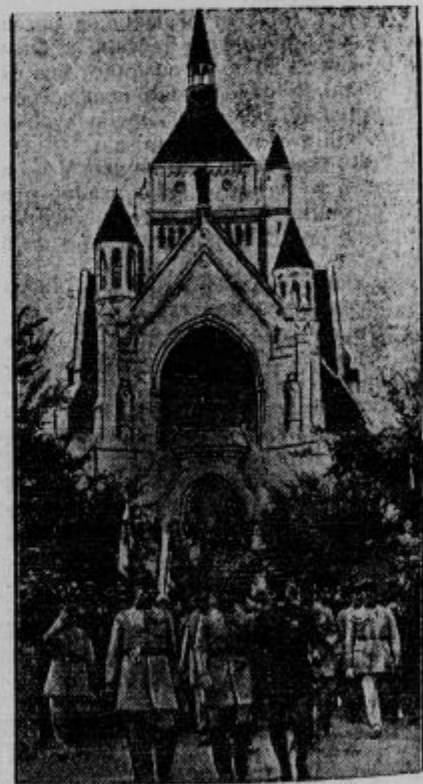
Z razstave meščanske šole v St. Vidu nad Ljubljano. Učenci in učenke so izvršili dolgo vrsto lepih ročnih del, od katerih jih nekaj vidite tu na sliki.

Pred glavno hranilnico v Berlinu po zopetni otvoritvi denarnih zavodov.

Smrtni padeč na Grintovcu. Zlatarski pomočnik Mih. Weber je pri plezanju po strmih Grintovčevih stenah strmoglavil 40 m globoko v prepad in obležal mrtev.

Nova cerkev v spomin bitke ob Marni, ki so jo blagoslovili te dni.

»Gospod profesor, zvedel sem, da ste dobili dvojčke. Ali sta fantka, ali deklici?«
 »Kolikor mi je znano, je eden fantek, drugi deklica — mogoče je pa tudi narobe.«

svet Marija Robidova. — V Celju je preminul 80 letni Lažič Karel, nadveterinar v pokoju. — V Mežici je zaspal v Gospodu g. Anton Vivot, mesar, gostilničar in posestnik. — V Ljubljani je odšla po plačilo na drugi svet gospa Jerica Gerlovič, — V Brežicah so pokopali gđe. Milko Zorkovo. Umrli večni mir in pokoj! Preostalih iskreno sožalje!

d Prepovedano je uvažanje in širjenje lista »Sokole«, glasnika hrvatskega Sokola v Saint-Louisu v Ameriki.

— Pri odebelosti naravna »Franz-Josef« grenčica močno pospeši prebavo in napravi telo vitko. Mnogi profesorji jemljejo »Franz-Josef« vodo kot celo proti odebelosti srca zelo dragoceno sredstvo in sicer zjutraj, opoldne in zvečer po trejino kozarca. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah d Vinogradnika-sadjarja — sposobno, prvovrstno moč, po možnosti neoženjenega ali poročenega brez otrok, sprejemem za svoje posestvo na Buni, blizu Mostara v Hercegovini. V vinogradu imam zasajenih 20.000 trt, v sadovnjaku pa okoli 800 plemenitih sadnih dreves. Na posestvu je poslopje za stanovanje. Plača po dogovoru,

Persil za pranje perila

predvsem čistega pridelka. Klimatske razmere so zelo ugodne. Za obdelovanje na razpolago razni pripomočki. — Naslov se izve v upravi »Domoljuba« pod št. 8190.

ske. Starotrška dolina pa je bila dobesedno razsvetljena. Na eno uro oddaljeni Križni gori je bilo svetlo kot po dnevi. Na Rakeku so mislili, da gori v eno uro oddaljeni Cerknici, pa je gorelo 25 km daleč.

Uboga starotrška fara. Komaj se je poglelo razburjenje ob požaru na Gor. Jezeru, že je tu nova še večja katastrofa.

Škodo cenijo na tri milijone dinarjev K sreči je bilo mogoče rešiti živino. Le nekaj prašičev je zgorelo.

Za pomoč oškodovancem se je sestavil že poseben odbor, ki bo potrkal na usmiljena srca. Vsi smo dolžni pomagati: predvsem država, banovina, pa tudi mi vsak po svojih močeh tako, kot želimo, da da bi drugi nam v enakem slučaju pomagali.

Požar v Nadlesku

Lepo, 45 številčk močno vas Nadlesk v starokrški fari pri Ložu je v nedeljo zvečer zadela strašna nesreča. Malo pred deveto uro zvečer, ko je bilo mnogo ljudi že pri počitku je začel iz neznanega vzroka goreti skedenj posestnika Mulca. Dasi so ogenj takoj zapazili, je povzročil ogramno nesrečo. Plat zvona in gasilski rog je sklicel vse ljudi iz doline na pomoč, a prepozno je bilo.

Silna suša je izsušila slamnate strehe tako, da je vsak ogorek gorečega poslopja zancetil nov požar. Ljudje in gasilci so se nadčloveško trudili, a kaj, ko ni bilo vode. Kapnice so bile po večini prazne, vodovoda pa ni v vasi, dasi se starotržani že dolga leta trudijo in moledujejo na vseh plateh, da bi ga dobili. Ko bi bili vodovodni hidranti na razpolago, bi ogenj lahko omejili na tri, štiri poslopja. Zene in dekleta so brigalnem v škafih donšale vode, a kaj to proti ogromnemu morju plamena, ki se je širilo vedno dalje in uničevalo poslopje za poslopjem. Sele pozneje so potom brižgalin, ki se jih je končno nabralo dvajset, začeli črpati vodo iz 20 minut oddaljenega potoka Obrha.

Med ljudmi je nastala panika, ko so videli, da se hiše in gospodarska poslopja vnamajo vsevprek. Eni so jokali, drugi prošili za pomoč, gospodarji so iz gorečih hiš in hlevov reševali, kar se je dalo. Vročina je bila neznosna. Mnogokje niti niso mogli priti do poslopj, ki so se začela vnamati.

Okrog enajste ure je strel na ljubljanskem gradu poklicel še ljubljanske gasilce na pomoč. Takoj so odšli s svojo avtomotorko in ostali na pogorišču do 7 zjutraj.

Z združenimi močmi se je končno posrečilo ustaviti ogenj pri hiši starotrškega župana Kržiča. Plameni so začeli pojenjavati, glavna nevarnost je minula, Vetra ni bilo.

Sele zjutraj je bilo mogoče pregledati strašno razdejanje, ki ga je ogenj naredil:

22 posestnikom so zgorele hiše z vsem, kar je bilo notri. Poleg tega so še štiri druge hiše močno ožgane in poškodovane.

Poleg tega je pogorelo še 44 gospodarskih poslopj: skednjevi in hlevovi. — 26 družin je na cesti, brez hrane, obleke in strehe.

Nevarnost požara je ostajala še v ponedeljek. Parkrat so morali pozvati gasilce iz oddaljenejših krajev na pomoč.

Sij požara se je videl celo na Gorenj-

V nedeljo na Brezje!

V nedeljo na Brezje!

Številni priglasili, ki prihajajo iz posameznih župnij pričajo, da bodo Brezje v nedeljo, dne 26. julija priča veličastne verske manifestacije. Ljubljanska škofija bo ta dan proslavila na lepi božji poti pri Mariji pomagaj 1500 letnico efeškega koncila. Hkrati bo ta verska manifestacija viden znak naše resne volje, da hočemo misijonarja Friderika Baraga počastiti tudi na naših oltarjih. Vsa proslava se bo izvršila v sledečem redu:

V soboto 25. julija

ob 8 zvečer slavnostna pridiga nato rimska procesija z lučkami. Med procesijo se bodo pele litanije Matere božje.

V nedeljo 26. julija

ob 10 pridiga preč. gospoda J. Plevnika, župnika iz Amerike. Nato sv. maša na prostem, katero daruje ljubljanski knezoškof dr. G. Režman, pred čudodelno podobo Matere božje.

Deputacija izroči g. knezoškofu spomenico za povelžanje misijonarja škofa Baraga.

Versko zborovanje, katerega otvori zastopnik škofijskega odbora KA:

a) Pozdrav zastopnika KSK Jednote iz Amerike;

b) Pozdrav g. predsednika Baragove zveze J. Grdina;

c) Marija Mati božja, govor;

d) Misijonar škof Friderik Baraga, govor;

e) Povsod Boga pojo vsi verniki s spremljevanjem godbe;

f) Procesija, v kateri se čudodelna podoba nese nazaj v cerkev.

Po cerkveni slovesnosti koncert jesniške godbe v parku. Ob 2 pete litanije.

Romarska cerkev na Brezjah bo na predvečer proslave bajno razsvetljena. Verniki, ki se udeležijo rimske procesije naj si pravočasno preskrbe svečke. Cerkev bo vernikom vso noč na razpolago. Vendar se prosi, da opravijo verniki kolikor mogoče sv. spoved že doma.

Čudodelna podoba Matere božje se bo v slovesni procesiji tričetrt na 10 prenesla iz cerkve na prosto, kjer bo postavljen poseben oltar za sv. mašo.

Polovična vožnja velja za vse vlake

PO DOMOVINI

Cerkveni shod na Strmi njivi
(Kolovrat.)

Prvo nedeljo v avgustu, to je 2. VIII., bo na Strmi njivi običajni vsakoletni shod. Duhovno opravilo bo zjutraj ob 6 in ob 10. Vabljeni so tudi tujei, pa bolj k sv. zakramentom in v cerkev kot v gostilno. To nedeljo bo prvič nastopil novoimenovani kolovraški župnik ž. g. Fr. Učakar.

Naš novi župnik
(Radomlje.)

Po dolgih petih mesecih smo dobili 5. julija v našo duhovnijo sopen župnika v osebi preč. g. Davida Doktoriča, bivšega ravnatelja Zadrudne zveze v Gorici. Ze njegovo ime nam jamčl, da imamo v svoji sredi ne samo dobrega duhovnika, marveč tudi izvrstnega organizatorja, ki bo tudi nam lahko dal nove smernice za zadrudno misel.

Zeppelinca smo videli.
(Jesenice.)

Ze y soboto so se pripravljali ljudje na to. Pričali so zjutraj ognji pod Golico, da so nekateri celo noč porabili za pot, da bi ja ne zamudili prizora, ki je bil napovedan za 8. uro. Ko je bila ura pol 10 so začeli nekateri odhajati, češ saj je bilo to vse izumljeno ali pa agitacija za obisk Golice. Ostali so se ob zvoilih dveh godb zabavali vsak po svoje, posebno z vsebino svojih nahrbtnikov. Bilo je že tri četrti na eno, Medtem so prišli

gori tudi zaspanci in pa tiisti rodki turisti, ki gre do v nedeljo še k evoli maši. Ravno ti so imeli srečo. Naenkrat se je raznesel po Golici glas: »Zeppelin se vidi nad Celovcom! Opanovali smo ga do pol dveh. Pričazal se je nad Vrbskim jezerom in lepo mirno plul nad njim proti Beljaku, ga elegantno obkrožil in se zopet vrnil v isti smeri nazaj v Celovec in izgini! Da »Zeppelin« ni mala stvarica, smo se prepričali, ko smo ga s prostimi očmi vilieli še nad Beljakom. Cerkev, ki je zelo velika, pa smo komaj opazili. Očnili so ga ljudje različno. Prijatelji kislh kumarov so trdili, da je to velika kumara, ki bi jo Jesenčani lahko 14 dni ribali, kadilec so dejali, da je to elgara in bi bilo precej časa treba, da bi jo pokadili! Jesenčani so navajeni na kritiko, zato smo tudi »Zeppelin« preiskali jetra in obisti — vsaj z jezikom.

Novi zvonovi
(Blagovica)

Južno od župne cerkve na prijaznem, strm hribu Golcuju stoji podružna cerkvena sv. Neže. Pri tej cerkvi je bil lani in je tudi letos za nekaj tednov na oddihu g. dr. Snaj, vsuč. bogoslovni profesor v Ljubljani. Ker je cerkva daleč naokrog vidna in se njeno zvočenje lepo sliši ne samo po domači blagovki ampak tudi po sosednjih župnijah, se ni čuditi, da so se ljudje in domače kakor tudi oni iz fare St. Ožbolt letos spomladaj zavzeli za to, da so

Dr. Ivan Hubad
zdravnik v Škofji Loki
z pet ora nit.

Pravni nasveti

Prošnje za podporo vsled poginulih živali. V. S. K. Kankor smo zvedeli pri kr. banski upravi, se prošnje za podporo vsled poginulih živali, ki pogosto dospevajo na kr. bansko upravo, ne morejo upoštevati, ker ni zadostnih sredstev na razpolago. V banovinskem proračunu je predviden le znesek 40.000 Din za podelitev podpor za nezgode pri živini, tako da ne odpade na vsak okraj niti 1400 Din. Zato se more dovoliti podpora le v resnici potrebni sironašnim kmetovalcem, ki so prišli vsled nezgode pri živini v obupno gospodarsko stanje.

Kdaj se plačuje banovinski davek od hiš in kolite? M. S. R. Bansko davščino od hiš bo plačali do 31. avgusta 1931 pri občinskem uradu, ki izda o plačilu potrdilo. Ta davščina znaša: od hiš z enim stanovanjskim delom 10 Din; z dvema stanovanjskima deloma 15 Din; s tremi stanovanjskimi deli 20 Din; s štirimi 30 Din; s petimi 45 Din. Če je številno stanovanjskih delov večje kot 5, se plača za vsak nadaljnji stanovanjski del 20 Din več. Za stanovanjske dele se smatrajo sobe in čimnate, v katerih ljudje stanujejo ali, ki so določene za stanovanje, ne glede na to, v katere svrhe se uporabljajo. Ta davek plačuje hišni lastnik, če pa gre za stalni užitek, uživalec. Strankam, ki se ne bi hotele do 31. avgusta same prijaviti pri občinskem uradu zaradi plačila tega davka, se bo davek odmeril na podlagi uradnih pripomočkov z 10% pribitkom. Banovinska davščina se mora plačati od vseh hiš, ki so po čl. 32. točki 15 zakona o neposrednih davkih proste državnega hišnega davka. To so hiše, ki služijo izključno kmetovalcem in njih kmetijskim delavcem za prebivanje po vaseh in kmetijskih občinah, prav tako zgradbe, ki služijo istemu namenu, a stoji izven okoliša meš, trgov in krajev, proglašanih za javna zdravilišča.

Ureditve mapne meje. K. J. Od Vaše parcele uživa sosed že nad 30 let en del, ki je nekako 15 m širok. Ker pa še vedno plačujete davek od vse parcele, vprašate, kako bi najcenejše dosegli odpis tega dela parcele. — Ker gre le za malenkosten znesek davka, ki odpade na ta del parcele, svetujemo, da počakate uradnega zemljemerca, ki bo prišel na občino. Temu takrat skupaj z mejašem pokažete dejansko mejo, ki jo bo zemljemerec zmeril in se bo katasterska mapa uradno popravila.

Nakup po oblaščenu. M. G. S. Kupim hočete zemljišče, vendar nočete, da bi prodajalec vedel, da Vam prodaja in hočete za posredovanje naprositi tretjo osebo. Vprašate, kako to narediti, da ne treba plačati dvojne prepisnine. — Pooblastite osebo Vašega zaupanja za ta nakup. Seveda bo moral Vaš pooblaščenec prodajalcu povedati, da ne kupuje za sebe, marveč za neko zaenkrat neimenovano osebo. Dogovoriti se pa mora pooblaščenec s prodajalcem, da bo ta to prodajo potrdil, čim se bosta oba pogodila glede kupnine in bo takrat posredovalec šele povedal ime kupca.

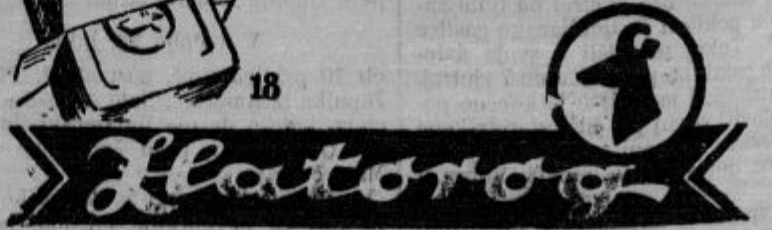
Specialist za zobne in ustne bolezni
dr. France Logar
Sv. Petra c. 14, Ljubljana
ne ordinira od 27. julija do 24. avgusta t. l.
5°

Pet let le Zlatica že poročena,
je ljubčuzniva, srečna mlada žena.
Nekoč na skrbni možek to vprašala,
če novega perila potrcbula.

»Nikar ne!« — pravi Zlatica smehljaje
»prihranila danarce sem kerže —
in miho Zlatorog bo nočrbala.
... bo recilo dolga leta belo ...»

Oi zlata Zlatica — glas gre okrog:
vse le terpentinsko miho Zlatorog!
(Nadaljevanje sledi.)

nabavita k staremu majhnemu zvonu še dva nove bronasta, tako, da bo Golčaj imel tri zvonove kakor je bilo pred vojsko. Kakor sklenjeno tako storjeno! Može se zbrali prostovoljne prispevke v domači in šentofantski fari in nabrali prav lepo vsoto. Na pomoč je priskočilo še par dobrotnikov tako, da upamo, da bo s tem, kar so ljudje obljubili, in kar upamo od nekaterih še dobiti, zbrana vsota, ki jo je treba odšteti za zvonove. Največji zvon bo tehtal 400 kilogramov in srednji 210 kg. Stala bosta okrog 36.000 Din. Zvonova sta že vliita. Posvečenje zvonov se bo izvršilo na dan sv. Ane to je v sredo popoldne ob 4 pred župno cerkvijo v šlegovici, da bodo mogli videti vsi farani, tudi stari ljudje, zanimiv in lep obred posvečenja. Z dovoljenjem g. škofa bo posvečenje izvršil profesor dr. Snoj. Zvonove bodo še tisti ali pa naslednji dan odpeljali na Golčaj, da jih potem obesijo.

Par kratkih novic.

(Iz Starega trga pri Ložu.)

Malokje večje za naš kraj, zato Vam povedo, da se pride k nam iz Ljubljane do Raketa z vlakom zjutraj ob 7, pop. ob 2 in zvečer ob pol 7. Pred kolodvorom na Raketu stoji avtobus, ki Vas za 28 Din pelje skozi Cerkljico in Grahovo v Stari trg (če se hočete še 2 km dalje v naše mesto Lož peljati, Vam da 1 Din nazaj ozi. plačate le 27 dinarjev, kar je 1 Din uvozne premije). Nazaj iz naše lepe doline pod Snežnikom (ta je zdaj italijanski) in Krkiško goro (naša nočnjanska božja pot) pa se lahko odpravite zjutraj ob 4, dop. ob 511, zvečer ob 57, pa ste z vlakom iz Raketa v Ljubljani zjutraj ob 5/8, pop. ob 2 ali zvečer ob 5/10. (III. razred cela karla je 21 Din.) Če Vas skrbi, kaj boste počeli, da Vam ne bo dolgčas, Vam svetujemo: poglejte na jezero, ki se imenuje Cirkljiško (pa ga spada pod v občino Stari trg), od koder zdaj vozijo zadnjo travo (jezarino za krmo in ločje-trsico za stelo) in zadnje ribe. Ribolov ima od graščine Snežnik v zakupu firma »Ribac« v Ljubljani in vodi čukce v avtu na trg; druge ribe, ki so poginile valed buše, pa smrdijo nam na čast na soncu. Ali stopite na Krkiško goro, ki nudi krasen razgled na jezero in kško dolino. Da ne umrete od te ali lakote, Vas bo rešil brezalkoholni cerkovnik na piri. Če izgubite peto ali podplat, Vam popravi tudi on. Kar Vam bo prevroč, se spuščate dol po severni strani in padete v ogromno

hladilnico s jesseri in kapniki: »Kriško jamoc, pa ne brez vodnika in zadostne svečane, ker bi težko prišli ven. Tudi mesto Lož Vas bo zanimalo. Tam lahko dobite vse potrebno; zdravnika (ima tudi lekarno), Mandarino, sodnika, notarja, mehanika (ta kolo), sveže pivo in prenočišče (pri g. Znidarčiču) itd. V Starem trgu je fara, 1000 let stara, ima nad 5000 duš in 22 podružnic; v mnogih so stare zanimivosti, zlasti leseni kasetirani stropi. Pri g. Benčini Vam dajo pivo kakor misko, pri g. Kovachu vsakovrstno vino kakor med, naši ga. Rom v konsumu Vas pa tako po ceni, dobro in izdatno nakrmi, da je mlačni ne pozabite. Malo dalje na Marofu lahko vidite največjega in najlepšega bika med Slovenci (od naše Živnorojske zadruge, tehtaja zdaj 1070 kg), pa najmodernejšo žago na dva polnojarmerika in našo elektrarno. Ako Vas to utruši ali izuši, imate blizu novi hotel g. Ludvika Krkiška, ki Vam nudi 12 sob, laborno kuhinjo (tudi ribe, rake, race), sveže pivo, čoln za vožnjo (kadar je kaj vode — zdaj je suša), velik vrt in majhne cene pa kopeli (banje, prho, toplo in mrzlo). Če tukaj prenočite, Vas s jutraj očara lep razgled in dober zajetek. Na prostem pa se ne kopajte, ker je ob suši prepovedano! Vas lahko odpele rokta postave v hladilnico na sodnji v Ložu. Morda nas naša občina kedaj reši tega pomanjkanja, ali pa se skorajši novi hoteli in nam uredi kopališče na prostem. Seveda, dokler ne bo vodovoda, bo to težko šlo. Vodovod, kakršnega imajo že vse sosedne občine, pa je naša glavna potreba. Suša, tifus, nevarnost ognja, trpljenje ljudi in živine ga zahtevajo. Tudi občina je že štiri leta trkala na vsa vrata, pa le še nič ni (v »Slovenec« zadnjega tedna je nekdo popisal usodo akcije za vodovod). Pa še dosti drugih zanimivosti in lepot imamo. Pridite in pogledajte! Da ne zaostanemo za časom, sta nas prišla učit in bodrit zadnji kat. načelnik Kmečke zveze g. Brodar in tajnik Kat. akcije ž. g. Janez Kalam. Za slovesno in vesele prilike nam gode godba mestne požarne brambe. Ampak zdaj smo resni, ker nas mori suša; zelje, fižol, pesa, koruza — vse je kar zvito in rumeno, otava pa požarsna, mi pa s procesijami prosimo Boga za dež. Zaslujka ni, žage malo delajo, vožnje manjka, letina, ki je lepo kazala, grozi z lakoto, tudi družop po svetu je slabo in ne vemo kam za kruhom, živina se težko proda in le za alepo ceno. Menda bo kmalu moral izginiti ves nepotrebni lukaz in bomo morali začeti živeti preprosto in ubožno kakor nekda, trezno in bogaboječje. Boji-

mo se, da Bog ne bo tako hitro vzeti svoje žibe nazaj, ker je dosti javnega greha, laške in hrvaške klevetine, pljačevanja, skrutnice Gospodovih dni itd. Od nas naprej pridete v hrvaški Prezid, Cabar, kočevske šume; čez mejo pa na Snežnik, v Trnovo, na Knežak. Nad nami so Bloke in Loški potok.

Vzljep trpljenja polnem življenju na Krasu imamo dosti starih ljudi. Letos je umrlo med drugimi 9 ljudi povprečne starosti 83½ leta, ona žena z 98. leti. Jeseni se je ubil (padel z drevesa) 89-letni Matija Mlakar, prejšnji teden pa je padel v voza in se ubil 80letni Franc Kočvar.

Razne novice.

(Izpod Krma.)

Če bi na liškem pridno delamo, se potiam in borimo za ljubi kruhek. Baš se tudi pri nas pozna svetovna kriza — večjar smo toliko na boljšem kakor drugod, ker vlovimo kak krajcar za pridelke, ki jih vozimo na trg v Ljubljano. Z lesno kupčijo je pa slabo. Letina kaste precej dobro — sena bo veliko — tako tudi drugih pridelkov. »Kaj pa naš vodovod?« se ljudje poprašujejo. »Toliko plačujemo, a kadar človek vode najbolj rabi, je pa nič! Glede vodovoda tole: Glavni nedostatek pri našem vodovodu je ta, da so glavne cevi iz nabiralnika do liške vasi manjše kakor cevi iz liške vasi do drugih vasi. Drugi vzrok je ta, da ljudje premalo pazijo na vodo, jo razlivajo in puščajo odprlo. Krivično je krivdo zvrščati na monterja, češ, mi monterja plačamo, vode pa ni. V evveh se je nabral v teku let že vodni kamen. Dobro bi bilo počistiti še ene cevi iz »Krvavice« do liške vasi. Za to naj bi se odgovorni močje glede tega posevčevali in ukrenili, da se izpelje ta načrt — potem bo voda tudi v najhujši vročini vsakemu na razpolago. Vode je v »Krvavici« še za osem tiskih vasi, samo izkoristiti jo je treba. Da ljudje večjiko plačujejo za vodo, so vzrok vedna popravila in drugi stroški. Monter ima isto plačo kot ob nastopu službe. — Domačin.

Obisk

(Zukemberk.)

V nedeljo je obiskal nas ves nasmejan in poln mladeniškega ognja ugledni ameriški rojak g. Grdina v spremstvu prof. dr. Trdjana. Namen njegovega obiska je bil ogled znamenitosti naše doline in sporočitev pozdravov tujakim domačinom od svojcev v Ameriki. V medsebojnem raz-

27

RAZNO

Če se vmešava možki. Marička, že stokrat sem vam rekel, da je treba vsaj največje pajčevine smesti, pa sem že zopet našel veliko na divanu. Ometel sem jo in vrgl v peč. — Križ božji, gospod, to bova plesala! Saj ste vrgli v peč plesno obleko milostive za nočnjajni ples.

Kdaj je Kolumb odkril Ameriko? V zgodovinskih učnih knjigah se uče otroci, da je Kristof Kolumb odkril Ameriko leta 1492. Na kongresu amerikanistov pa, ki se je nedavno vrtil v Hamburgu, je bivši ravnatelj narodne knjižnice v Lima (Peru) prof. Illona na podlagi svojih raziskovanj v španskem državnem arhivu, kjer so shranjeni vsi dokumenti, ki se tičejo tedanjih španskih odkritij in osvoboditev ameriških dežel, izrekel veliko pozornost vzbujajoče mnenje o Kolumbovih odkritjih. Na podlagi novih dokumentov je namreč dokazoval, da se je Kristof Kolumb že z davnja pred svojo zgodovinsko ekspedicijo

Mina Boštjanova

Roman.

Nemško spisal Paul Keller, prevedla Marija Kmetova

Boštjanov Tone pa je zaklecal v dvorano:

»Krčmar je tepec. Učitelj Novak je najboljši učitelj na svetu. Moja sestra Mina je zares cvet naše vasi. Novakova ljubica pa moja sestra ni!«

Tedaj se je predsednik vendarle neokretno dvignil, da bi ujel mladega napadalca. Pa mu je ko podlasica ušel v prišepetovalnico in skozi stranski izhod v krčmarjevo klet, od tu pa skozi okno na cesto.

Polnokrvnemu krčmarju je nos strahotno krvavel. Še to je mogel zavpiti: »To so posledice Novakove vzgoje!«, nato je z robcem na nosu zbežal ven.

Nastala je velika zmešnjava. Psovali so, grozili, se grohotali — prekričavali drug drugega. Bili so za in zoper krčmarja, najstrožje so obsojali Toneta, ki ga je vsak poznal. Dekleta so vdrla v dvorano; prišla so na ples. Fantje so jih hrupno sprejeli. Nerodni predsednik ni mogel pomiriti zborovalcev. Njegovo pozvanje je utonilo v vihri glasov. »Sklepam sejole« je kričal.

Nihče ga ni razumel. Nihče ni poslušal. Predsednik je stopil z odra.

Mina je šla domov. Na cest' je bil šunder. Otroci so kričali, fantje so se smejali, dekleta so se hihitala in vreščala. Mina vsega tega ni ališala. Molče je šla dalje. Nekaj fantov je privzdignilo svoje čepice, a ker jih Mina ni opazila, jim ni odzdravila, in ljudje so se hudovali nanjo.

Ko je šla mimo šole, ji je burno utripelo srce, dasi je vedela, da Novaka ni doma. Ko jo je bil prej srečal in ji s trpkim in mrkim smehljajem povedal, da ga niso pustili na shod, je šel proti gozdu. Ondi je hotel biti sam zase. Rada bi mu povedala, kako je krčmar klavno pogorel. A kako je prišlo do tega? Stari učenik je s svojimi milimi besedami komaj ganil mrzla srca. Njen govor je pač zanimal ljudi, ker ga je govorila ženska, a ni povzročil nikake očitne spremembe. Končni uspeh je bil posledica drznega Tonečevega napada. Radi tega je nastal šunder, v katerem je utonilo sovraštvo do Novaka.

Mina ni vedela, kako bi s Tonetom radi tega. Ali bi ga s palico ali bi ga pa poljubila? Le srečna, ponosna je bila, polna zmagoslavja, ker je krčmar propadel.

Še preden je prišla Mina do doma, jo je srečal učitelj Novak. Za hip ji je zastala noga, nato je pristopila k njemu.

»Upam, Mina, da Vas to zborovanje ni preveč razburilo in razdražilo.«

Kako se je zanj izteklo, ni vprašal. To jo je razveselilo. Nekoliko je pomišljala, a potem ga je povabila domov, češ, da mora s njim govoriti. Rad je sprejel ponudbo. Nekaj radovednežev ju je šepetaje opazovalo. A ta dva se nista zmenila zanje.

Mina je odvedla Novaka v senčnico, sama pa šla po mater v hišo. Ta je pravkar prišla iz kuhinje in se je Mine močno prestrašila. Mina pa je bila sama tako vzburljena, da ni opazila čudnega materinega vedenja. Nagloma ji je povedala, da je konec shoda in da je Novak na vrtu in naj pride tudi ona tja. Prepozno je zdaj, da bi pili kavo, zato bo šla danes, ker je tak imeniten dan, po steklenico vina v klet. Mina je odšla v klet. Mati je odbrzela v kuhinjo

A tudi če bi ne bil jaz prej s svojim nedolnim nastopom izvalil Edvardu priznanja, da je res on po bratovem naročilu umoril mojega očeta, bi za to prepričanje zadostovalo to, da so ta pisma s skrivnostnim pozivom padla prav v tisti čas, ko se je izvršil umor.

Bral sem jih znova in znova, te obtožujoče liste — kakor sem prebiral nekoč pisma svojega očeta, ki jih je pisal isti čas.

Najprej sem jih bral v vozu, potem doma v samotni svoje sobe.

In strašna zarota, ki me je napravila siroto, se je začela pred menoj jasni z vedno bolj ostro in strašno lučjo.

To ulico, kjer je Jakob igral mračnega likušnjavca, sem slučajno dobro poznal.

Moj stari sošolec iz Versaja, Jožef Zedjio je nekaj korakov stran stanoval tista leta po najinem odhodu iz zavoda. Kolikokrat sem ga presenetil popoldne ali zjutraj na tem stanovanju, da sva potem poklepeta ulico ali dve. Potem sem ga pa ponavadi odvedel v katero od tistih restavracij na obrežju, kamor sva tako rada hodila. Zrla sva skozi okna in gledala zeleno vodo v Seni, delo brodarjev in ladje, ki so plule mimo. Kolikokrat so moje noge veselo udarjale ob ta tlak, po katerem sta se zločinca sprehajala, ko sta snovala svoje delo.

Videl sem ju pred seboj, kako se približu-

jeta in oddaljajeta, kako hodita od ene plinake svetiljke do druge, ališal sem svok njenih korakov, ločil sem naglas v govorjenju onega, ki je moral biti moj oče.

Ta glas je govoril besede, katerih posledice so težile vase moje življenje.

Zaradi teh besed je moral umreti oče, zaradi njih je umrla teta in jaz sam sem v detinskih letih toliko trpel; toliko, da moje trpljenje niti zdaj, to minuto, ni bilo niti malo tako kakor tedaj.

Pred očmi mi je varaslo spačeno obličje nesramnega ničvredneža, ki me je bil v boju tako ugriznil v levo ramo, da sem jo še zdaj otreasal; videl sem ga, kako ureja svojo obleko, ko sem jaz komaj stopil iz sobe, kako pripravlja kovčege, kako pritiska na zvonec in kliče slugo, zabitega račun in ga plača z enim od bankovcev, ki sem mu jih vrget jaz... in odhaja. Kovčege mu nalože na voz, v naglici se da odpeljati na postajo — brez dvoma na Severno postajo, ker je najbližja meja. Skoči v prvi vlak... odhaja... in nikdar več ga ne bom imel v svojih rokah.

Strah me je popadel znova.

Do zdaj še ni imel časa, da bi pribefal kam daleč...

Ali bi tekel na policijsko ravnanstvo? Označba, ki bi jo mogel dati, bi zadostovala. Prijeli bi ga.

Prisegel sem mu sicer pri spominu na mrtve-

ga očeta, da bom pustil, naj odide.

A kaj je vredna prisega, ki jo je človek dal takemu razbojniku!

Prijeli ga bodo...

Prijeli jih bodo...

In mati?

Mati?

Odkar me je imela v oblasti suninja o strasni resnici, sem se prvič upiral spominu na mater. To minuto, ko me je prikazen bežečega morilca vsega razplamtela v divjo jezo, sem si upal očitati kot slabost to čustvo usmiljenja do matere. Zakaj to čustvo je bilo, zaradi česar sem moral žrtvovati pol maščevanja. Za mir svoje matere sem se mu moral odreči.

»Pa naj trpi še ona,« sem si govoril. »Naj bo kaznovana še ona, ker ni ostala zvesta spominu na mrtvega očeta!«

Potem pa me je bilo sram, da so moje misli zablodile tako daleč in zdele so se mi kakor zločin. Živela je z morilcem petnajst let, nosila njegovo ime, delila z njim vse življenje.

Nikdar ne bi mogla prenesti takega odkritja. In jaz ne bi prenesel očitkov vesti, da sem ji odkril to sramoto.

»Ne!« sem dejal. »Naj pobegne.«

In vendar sem kljub temu pogledal na uro. Nihalo je udarjalo sem in tja in z vsakim zamahom je zločinec imel več upanja na rešitev.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Brojčavni naziv:
GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470, 2979

Vioge nad Din 500.000.000

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik,
Maribor, Koferje, Celje, Sember, Djakovo, Split.

Kapital in rez. nad Din 16.000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu

28

dolžan. Brez Vas bi bil izgubil igro s krečmarjem. Sel bi bil na sprehod, med tem bi me pa občina odstavila. Čutim, da imam dosti manj moči ko Vi, Mina.

«Rajši pijte!» je dejala rezko; »vino tako in tako ni bilo na ledu.«

Dvignil je čašo, rekoč: »Iz srca si želim, da bi mogel kdaj kaj velikega storiti za Vas, Mina.«

To ji je bilo zoprno. Čemu izgubljati toliko besedi. Saj ni niti slutil, kako rada je vse storila zanj? Prvikrat v življenju je bila potrebna človeka, ki bi ga malo popestovala in božkala, kateremu bi mogla dati vse najboljše, kar premore, ne da bi se bilo treba izpraševati zakaj. Pa je bil tako plaš, tako tuž, da jo je bolelo. Slednjič je dejala:

»Če že na vsak način hočete kaj narediti za nas, pa mi svotujte zaradi Toneta. Nekoč bo on gospodar na Boštjanovini, sicer nimamo nikogar, ki bi bil tega zmožen. A prej mora v kako šolo. Kmetje bi morali biti vsi bolj izobraženi, to bore malo strokovnega znanja ni nič. Življenje jim brez izobrazbe premalo nuđi. Ali bi mi svetovali?«

»Z veseljem! Da bi napravil maturo in študiral, na to ne mislite, kaj ne?«

»Ne!«

»Torej naj dovrši nekaj razredov realne gimnazije, dokler ne bo enoletni dobrovoljec. Tako sicer ne bo dokončal nobenih študij, a za svoj namen bo dovolj izobražen.«

»Kako naj bi se to pametno začelo?«

Dejal je: »Tone je za začetek dovolj star. V vsem je dobro podkovan, le jezikov ne zna. Dajte mi fanta vsak dan za dve uri in poskrbel bom, da mu prihodnje leto ne bo treba vstopiti v prvi razred. Veselilo me bo poučevati to bistro glavico.«

Ona ni ničesar odvrnila, le hvaležno se je ozrla nanj.

On je trčil z njo in radostno dejal:

»Piva na dobro prihodnost najinega ljubega fantiča!«

Ko je izrekel »najinega ljubega fantiča«, je Mina prebledela. Kakor val nepopisne sreče ji je planila vsa kri k srcu. Podzavestno in vendar mogočno je občutila, kako se je nekje v dalji zablestela ko zleta jutranja zarja sreča žene in matere. Zdelo se ji je, da se je odprlo nebo in da je za tem nebom življenje nepopisnega veselja.

»Najinega ljubega fantiča!«

»Hočete?« je vprašal učitelj.

»Da!« Zdelo se ji je, kakor da se je s to besedico zaročila ali poročila z njim.

Tedaj je prišla mati. Ko je zaslišala, da pojde tudi Tone z doma in na samo Bernard, je zaječala ko očeč Jakob v stari zavezi: »Vsi moji otroci so me zapustili, popolnoma sama ostanem.«

Mina jo je nežno objela in dejala:

»Tako se godi vsem materam! In dosti sreče je že bilo, da si smela postati žena in mati.«

Ko je odhajal Novak domov, je videl, kako je Tone postajal na cesti. Fant jo je hotel brž popihati, a učitelj ga je poklical k sebi.

»Zakaj pa ne greš domov, Tone? Sestra in mati te čakata!«

»Saj bi šel rad domov,« je odvrnil pobito fant, »ker sem hudo lačen. A bojim se Mine. Bil sem namreč na shodu in doma ne bo ničesar za smeh.«

»Kaj si pa učinil na shodu?«

>Katero pot je neki izbral?< sem se izpraševal. >Najbrž da je odpotoval v Anglijo.<
In predstavljal sem si vlak v temni noči, obširno pristanišče. Crna megla ovijala parnik. Potniki drve po malem mostiču na krov.
Dolg žvižg.
Vijak udarja v morje. Brod se giblje...
Še nekaj ur in ta človek je v Londonu. Izginil je v ogromnem mestu...
>O mati, mati!< — sem vpil, se nital po divanu in se grizel v obupu.
>Vič!š, kaj sem vse storil zate!<
Vzdignil sem se. S silo sem zatrl v sebi to podobo s tem, da sem jo nadomestil z ono njegovega brata. Ta se mi ni mogel več izmuzniti. Ta je bil v mojih rokah.
Maščevanje je jed, ki jo človek je mrzlo, pravi ljudski pregovor.
Ta človek je že skoraj pozabil na svoj zločin; bil je poročen z mojo materjo. To dvojce ga je dajalo popolnoma meni v oblast. Točno sem vedel za vsak hip, kje ga lahko dobim. Vedno sem ga lahko razkrinkal, vedno sem imel možnost, da izovzem med nama tisti prizor, ki je bil potreben, da z njim dosežem svoj namen.
Kaj je bil moj namen? Kaj je bila moja dolžnost?
Ali nisem obojega že zgrešil s tem, da sem izpustil iz rok pravega morilca?
Premišljal sem naprej in naprej in vse bolj

se je v meni večala zavest tega, kar mi še preostaja, da storim. Sklep v meni je postajal vse močnejši in čul sem samega sebe, kako sem na glas dejal:
>Ubil ga bom! Ubil ga bom!<
To sem govoril kakor v nekem zamaknjenju, kakor pijan od neznanih prikazni, ki so mi predstavljale truplo zločinskega moža moje matere, trdo, mrzlo, z ugaslimi očmi, tistimi očmi, pred katerimi sem tolikokrat bežal in se jih ogibal. Umolknila bodo tista usta, ki so se dogovarjala za zločinsko kupčijo. Zledenelo bo čelo, za katerim se je rodil peklenski načrt. Nikdar več se ne bo ganilo to telo, žigar vsako kretnjo sem sovražil iz dna duše.
Ta prizor in te misli so mi za trenutek pričarale v dušo neznanost sladkost.
>Končno, končno,« sem si ponavljaj na glas, »ga bom ubil.<
In takoj se mi je porodilo neizogibno vprašanje:
>Kako?<
V začetku me je to spoznanje navdajalo z začudenjem.
Zajpl sem oči, da bi se mogel sam pri sebi bolj zbrati in sem si govoril:
>Bojim se?<
Bojim se?
Česa?
Da bi se bal besede morilca? Saj drugega ni bilo kot samo beseda.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebnosti ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Kovaškega vajenca
sprejemem takoj proti popolni oskrbi. Jakob Zalokar, kovaški mojster, Mojstrana.

Vajenca za kovaško obrt sekir sprejemem. - Hrana in stanovanje pri mojstru Janez Pokorn, Škofja Loka.

Kravar, ki dobro molje, ze se takoj sprejme na posestvo Fužine, D. M. v Polju. Plača 400 do 500 Din in oskrba.

Moški srednje starosti kateri ima veselje do govede živine in poljskega dela se takoj sprejme na večjo posestvo v bližini Ljubljane. - Ponudbe s prepisom spričeval na upravo Domoljuba pod »Pošten in trezen« št. 8208.

Učenbo pridno, revnejšo sprejme šivilja Antonija Drnovce, Pivka 13. p. Naklo.

Prodajam 10 A.-2. panjev čebel. Vsi v prav dobrem stanju. Iste se pri g. Resman Igo, Zabreznica 4 p. Zirovnica, Gorenjsko.

Dehlo, 14-16 let staro hišna sprejme trgovska hiša na deželi v pomoč gospodinjji. Ako bi bila pripravna, se v teku 1 leta lahko sprejme kot trgovska učenka. - Naslov v upravi Domoljuba pod št. 8065.

Kolarskega vajenca krepkega, 15-16 let starega sprejme takoj proti popolni oskrbi Jožef Lamovec, kolar, Polhovgradec.

Kmetško dehlo pošteno srednjih let vajeno vseh poljskih in hišnih del sprejme Ignacij Morič, trgovec, Jesenice št. 34, Gorenj.

Čevljarskega vajenca poštenega, sprejemem takoj z oskrbo. Alojzij Loboda, Domžale.

Ajda za seme najljepša siva in črna pri Sever & Komp., Gosposvetska cesta 5, Ljubljana

Malo posestvo v Mateni (hiša, sadni vrt, pod, tudi nekaj parcel) ali pa tudi pod sam zase naprodaj. Naslov pri upravi pod št. 8231

Radio

od 23. julija do 30. julija 1931.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.30 Salonski kvintet — 22.00 Čas, dnevne vesti.
Četrtek, 23. julija: 18.30 Gdč. Carmet Antič poje narodne in domorodne pesmi — 19.30 Gimnastična ura — 20.00 Časnik in časnikarstvo — 20.30 Kompozicijski večer prof. J. Breznika — 21.15 Šlagerje poje g. Mirko Premelč — 22.00 Prenos plesne glasbe z Bleda. — **Petek, 24. julija:** 19.30 Gospodinska ura — 20.00 Pravljičje za odrasle — 20.30 Prenos z Belgrada. — **Sobota, 25. julija:** 19.30 Slovenske pravorečje — 20.00 Prenos z Salzburga: Rossini »Sevilski brivci«. — **Nedelja, 26. julija:** 9.00 Kmetijsko predavanje — 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.30 Versko predavanje — 11.00 Salonski kvintet — 12.00 Čas, dnevne vesti — 14.00 Prenos proslave 100 letnice smrti pisatelja Levstika z Velikih Lašč — 17.00 Salonski kvintet — 20.00 Klavirski konc. gdč. Luse Fuchs, koncertne pianistke z Dunaja — 20.45 Samospevi g. Franca Deržaja — 21.15 Koncert citraškega terceta »Vesna«. — 22.15 Salonski kvintet. — **Ponedeljek, 27. julija:** 19.30 Klita in človek — 20.00 Slovenske narodne s harmoniko pojeta gdč. Mirko Jelačin in Drago Žagar, na harmoniko igra g. Stanko — 21.00 Salonski kvintet. — **Torek, 28. julija:** 19.30 Gradovi na slovenskem II. — 20.00 Pravljičje za odrasle — 20.30 Prenos iz Zagreba. — **Sreda, 29. julija:** Opoldanski program odpada — 18.30 Mladinska ura: Samospevi gdč. Carmen Antič, klavirske točke izvaja gdč. Vojka Prelovec — 19.30 Portreti iz svetovne literature in umetnosti — 20.00 Koncert salon. kvinteta.

Pozor, županstva!

Katera občina ima kakega mirnega in ubogljivega ter močnega od 25-35 let starega človeka v breme, naj se zglasti na upravo »Domoljuba« pod »Stodstotni invalidi« št. 8097.

Poiasnilo

Svojim cenj, odjemalcem vlijudno naznanjam, da agent g. Frido Kvas iz Trbovelj ni več zaposlen pri moji tvrdki in vsled tega tudi njira več pravice sprejemati naročila za moje PFAFF šivalne stroje, oziroma denarnih zneskov.

V slučaju, da je imenovani sedaj ponujal kateri stranki moje PFAFF šivalne stroje in mu je potem stranka dala tudi naročilo za PFAFF šivalni stroj, prejela pa je potem stroj druge znamke rd g. Kvasa, se naproša, da mi takoj javi.

IGN. VOK

samoprodaja PFAFF šivalnih strojev
LJUBLJANA, Tavčarjeva ulica št. 7.

Ure, zlatino in srebrnino

kupite poceni in dobro pri tvrdki

H. SUTTNER

Liubljana 1
Prešernova ulica št. 4
Razpošila se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švic. Ure v vseh cenah od Din 44— naprej. Št. 120 Kovinasta anker ur Din 44—, s sekundnim kazalcem Din 78—.

Št. 121. Ista z radijem Din 58—, s sekundnim kazalcem Din 94—. Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49—, z radijem Din 76—. Zahtevajte veliki ilustrirani cenik zastoj in poštnine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

PRAVA MILA ZDRAVJA IN LEPOTE

z znamko „ELSA“.

- Lilijino mlečno milo posebno fino cvetno milo.
- Lilijine kreme milo zelo blago delujoče.
- Rumenjakovo milo, tudi za otroke.
- Glicerino milo, tudi za pokano kožo.
- Berkazovo milo za solnčne pege.
- Katranovo milo za glavo in lase.

Milo za brijanje, higijensko čisto, vsebuje medicinsko dobro delujoče sestavine, ki so potrebne za zdravje in lepoto. Kdor jih enkrat poskusi, jim ostane zvest.

Storite tudi Vi tako, pomagalo bo tudi vam!

S počtu 5 kosov mila v poljubni izbiri, če se pošlje denar naprej 38 Din, brez vseh daljnjih stroškov, ali s povzetjem 42 Din. Zraven

Fellerjeva »Elsa-Creme« pomada za sščiho lica in kosa. Fellerjeva »Elsa« pomada za rast las, za nadržaj pošanib 40 Din z lončka brez vseh daljnjih stroškov, ali z povzetjem 50 Din. Mladostna krema za kosa Din 30, Elsa-Shampoo za pranje glave Din 30, Elsa-Sachet dišiča biazinlos Din 300 — Naroča se pri lekarnarju
EVOEN V. FELLER, Stubica Donja, Blestrg 16
SAVSKA BANOVINA.